

[P. A. Poulsen (Stenderup).]

med to Hovedskoler i hvert Distrikt. Her vilde det være umuligt at samle de unge paa eet Sted, og de unge vil ogsaa helst samles til Aftenskole i det Distrikt, hvor de hører hjemme, men det kan jo saa komme til at volde Vanskelighed at faa Holdene op paa 20 Elever. Jeg saa derfor gerne, at der havde været fastsat et mindre Tal, men da jeg gaar ud fra, at en Skole *kan* anerkendes med et mindre Antal Elever, maa man her regne med Autoriteternes Velvilje og Forstaaelse.

Jeg er meget glad for § 10 og glad for, at det oprindelige Forslags Stk. 3 i § 10 udgaar. Jeg tror, at den Adgang, der her er aabnet til at gennemføre en højere Aftenskole, vil blive rigt udnyttet. De unge, der allerede har gennemgaaet et Højskolekursus eller et tilsvarende Kursus og derved faaet Smag for Kosten, skal nok sammen med de ikke helt unge tage Initiativet til at faa oprettet, om jeg saa maa sige, en Aftenhøjskole. Jeg finder som gammel Aftenskolelærer en saadan Skole særdeles paakrævet, da de ikke helt unge og de, der har været paa Højskole eller lignende, er lidt for modne til den Undervisning, som man anlægger for Nybegyndere.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de forskellige Paragraffer. Lovforslaget har som sagt været Genstand for en grundig Udvalgsbehandling i det andet høje Ting og er blevet vedtaget dér. Mit Parti vil gerne være med til at faa Lovforslaget ophøjet til Lov, og jeg takker den højtærede Undervisningsminister for Lovforslagets Fremsættelse; thi der rækkes her Ungdommen en hjælpende Haand til at dygtiggøre sig, samtidig med at de unge kan passe deres daglige Arbejde, og jeg ved, at der staaer Lærere rede til at tage fat paa Aftenskolearbejdet, fordi de har den Tro og det Haab, at Aftenskolens Arbejde og den Paavirkning, man derigennem kan øve over for de unge, vil bære Frugt. Her gælder i Sandhed det gamle Fyrdord: „Uden Tro ingen Sejr — uden Haab intet Liv“.

Fr. Kristiansen: Som et Led i den Kæde af Faktorer, der i Dag har Betydning for Ungdommen og Befolkningens kulturelle Stade med Hensyn til Oplysning og Erhvervelse af Kundskaber og praktiske Færdigheder i elementære Fag har Aftenskolen sin store Betydning. Selv om dens Undervisning i Almindelighed ikke kan sidestilles med den Undervisning, som et Efterskole- eller Højskoleophold bringer — rent bortset fra, at den efter min Formening ikke som

disse to Skoleformer har formaaet og heller ikke haft til Hensigt at øve nogen egentlig personlig Paavirkning paa sine Elever —, er der dog gennem Aarene i Aftenskolen øvet en samfundsgavnlig Indsats til Højnelse af Folkeoplysningen. Største Delen af Landets Ungdom faar, som det fremgaar af Ungdomsudvalgets Betænkning, ingen egentlig Undervisning efter 14 Aars Alderen, og for saadanne unge Mennesker vil en Aftenskoleundervisning kunne bidrage til, at de ikke helt mister de i Folkeskolen erhvervede praktiske Færdigheder og Kundskaber, men at de tværtimod faar dem udvidet, samtidig med at de faar en maaske haardt tiltrængt Øvelse i at bruge Hjernen.

Det foreliggende Forslag betyder en væsentlig Forbedring paa forskellige Omraader af den gældende Lov. Kommunerne faar nu Pligt til at stille Lokaler til Raadighed for Aftenskolen i den Udstrækning, som er nødvendig, og selv om de allerfleste Kommuner vel ikke hidtil har været karrige i saa Henseende, er det dog en Bestemmelse, der sikkert undertiden kan gøre sin Nytte.

Forhøjelsen af Tilskuddet fra Kommunen eller en anden stedlig Institution fra 50 Øre til 1 Kr. pr. Undervisningstime samt det forøgede Tilskud fra Staten og Skolefondene vil muliggøre, at der kan ydes de Lærere, som virker ved Aftenskolen, en tiltrængt Lønforbedring, og derved bidrage til, at Aftenskolen lettere kan sikre sig dygtige og velegnede Lærere.

Noget nyt, som jeg haaber vil faa stor Betydning, er den Sondring, der for Fremtiden kan finde Sted mellem de helt unge under 21 Aar paa den ene Side og de over 21 Aar gamle samt de yngre, der har været paa Folkehøjskole, paa den anden Side. For disse sidste kan der oprettes Kursus efter den saakaldte Højskoleform, og dertil kan, saafremt det stedlige Tilskud ydes med 2 Kr. pr. Undervisningstime, efter Ansøgning til Undervisningsministeriet opnaas et Statstilskud paa 3 Kr. 60 Øre pr. Undervisningstime. Desuden kan til et begrænset Antal Foredrag faas et Tilskud af 10 Kr. pr. Time under Forudsætning af et stedligt Bidrag paa 5 Kr.

Jeg tror, at denne Sondring mellem Eleverne kan faa stor Betydning, da den aabner Mulighed for, at der kan arbejdes med mere ensartede Hold, hvad der giver langt bedre Muligheder for at tilrettelægge Undervisningen efter Elevernes Forudsætninger. Der er ingen Tvivl om, at mange af de lidt ældre, især af den mandlige Ungdom, har holdt sig borte fra Aftenskolen, fordi de ikke følte sig tilfredsstillet ved den